



03.05.2017

Sj/14

§ 216

Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloite lasten harrastetakuusta

HEL 2016-010621 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti katsoa Kokoomuksen valtuustoryhmän ryhmäaloitteen loppuun käsittelyksi.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kokoomuksen valtuustoryhmän aloite
- 2 Liikuntalautakunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kokoomuksen valtuustoryhmä esittää ryhmäaloitteessaan, että Helsingissä kootaan harrastusvalikko ja kartoitetaan kansalaistoiminnan, urheilun, kulttuurin, vapaan sivistystyön ja omaehtoisen toiminnan mahdollisuudet, tilat, tarjoajat, tapahtumat ja tuet. Lisäksi aloitteessa edellytetään, että Helsinki käynnistää selvityksen siitä, miten jokaiselle lapselle ja nuorelle taattaisiin mahdollisuus vähintään yhteen harrastukseen.

Kaupunginvaltuuston työjärjestyksen 22 a §:n mukaan työjärjestyksen 2 §:ssä tarkoitettu valtuustoryhmä voi tehdä ryhmäaloitteen. Ryhmäaloite on aloite, jonka on allekirjoittanut enemmän kuin puolet valtuustoryhmän jäsenistä, ja joka otsikoidaan ryhmäaloitteeksi. Ryhmäaloitteen jättää puheenjohtajalle valtuustoryhmän puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja. Valtuustoryhmä voi tehdä neljä ryhmäaloitetta valtuustokauden aikana. Kaupunginhallituksen on esitettävä ryhmäaloite valtuuston käsi-



teltäväksi siten kuin 22 §:ssä määrätään sellaisen aloitteen käsittelemisestä, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua. Muuten ryhmäaloitteeseen sovelletaan, mitä 22 §:ssä on määrätty valtuutetun aloitteesta.

Kaupunginhallitus viittaa asiassa saatuihin lausuntoihin. Niistä ilmenee, että yleiskuva lasten ja nuorten harrastamisesta on myönteinen. Suomen nuorisoyhteistyö Allianssi ry:n julkaisun Nuorista Suomessa mukaan noin 90 prosentilla lapsista ja nuorista on jokin harrastus. Lapset ja nuoret käyvät elokuvissa, harrastavat lukemista ja pelaavat mm. digitaalisia pelejä, ja kuvaavat videoita.

Helsingissä laadittiin ensimmäinen lastensuojelulain edellyttämä Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma vuosille 2009 -2013. Suunnitelmaa työstettäessä kaupungin toimijat tunnistivat harrastamisen merkityksen lasten ja nuorten hyvinvoinnille. Yhdeksi suunnitelman tavoitteeksi kirjattiin, että jokaisella lapsella tulee olla mahdollisuus yhteen harrastukseen. Suunnitelman laatiminen toi eri toimijat yhteen, ja tämä poikkihallinnollinen työ jatkuu edelleen mm. Nuorten monialaisen palvelu- ja ohjausverkon työssä. Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma on nyt sisällytetty valtuustostrategiaan. Tavoitteeksi on edelleen asetettu edelleen, että jokaisella lapsella on mahdollisuus harrastamiseen.

Lauta- ja johtokunnilta saaduissa lausunnoissa on kuvattu sitä laajaa harrastusten kirjoa, jota kaupungin eri toimijat järjestävät lapsille ja nuorille. Osa harrastamisesta ja niihin ohjaamisesta tapahtuu jo kouluissa ja päiväkodeissa. Esimerkkinä onnistumisesta voidaan mainita Liikkuva koulu -hanke, joka tuo liikunnan osaksi lasten ja nuorten koulupäivää ja siten tukee liikunnan harrastusta. Kaikki Helsingin kaupungin peruskoulut ovat nyt Liikkuvia kouluja. Niissä istutaan vähemmän, välitunneilla liikutaan ja koulumatkoja kuljetaan jalan tai pyörällä. Koulujen kerhotoiminnalla tuetaan lapsia ja nuoria pitkäjänteiseen harrastamiseen. Helsingin kaupungin kouluissa kerhotoimintaan osallistui vuonna 2016 noin 14 000 koululaista. Vastaavasti varhaiskasvatuksessa lapsia tutustutetaan harrastuksiin päivittäisessä, varhaiskasvatuksen mukaisessa toiminnassa.

Tarjolla olevien harrastusten alueellisessa saatavuudessa on edelleen merkittäviä eroja, mistä kertoo mm. taiteen perusopetuksesta tehty selvitys. Samaten perheiden taloudellinen tilanne vaikuttaa siihen, miten lapset ja nuoret pääsevät harrastamaan. Selvityksen mukaan perheiden tiukka taloudellinen tilanne näkyy nuorten harrastuksissa. Kolmasosa nuorista sanoo, että he ovat jättäneet jonkin harrastuksen aloittamatta rahanpuutteen takia, vieraskielisistä nuorista näin kertoo lähes puolet. Vastaavasti vajaa viidesosa nuorista on joutunut jättämään har-



rastuksen kesken rahanpuutteen takia, vastaava luku vieraskielisillä nuorilla on 27 prosenttia.

Nuorisoasiainkeskuksen Hyvä vapaa-aika -hankkeesta saadut tulokset kertovat toisaalta, että nuoren lähipiirin vapaa-ajanvieron perinteet vaikuttavat jopa taloudellisia tekijöitä enemmän siihen, mitä nuori harrastaa. Vanhemmat ohjaavat lapsiaan harrastamaan samaa, mitä he itse nuorena harrastivat. Kaverien kanssa vietettävä aika on myös erittäin tärkeää: Nuori voi harrastaa mitä vain, jos tärkeät kaveritkin niin tekevät. Hankkeessa on saatu lisätodisteita sille, että maksuttomien ja edullisten harrastusten tarjoamisen lisäksi on lisättävä vanhempien tietoa harrastusmahdollisuuksista, helpotettava uusien asioiden kokeilua sekä vahvistettava nuorisotyön ja koulun yhteistyötä sen varmistamiseksi, että jokaiselle lapselle ja nuorelle varmistetaan harrastusmahdollisuus. Kouluissa osan työajastaan toimivat nuoriso-ohjaajat vahvistavat osaltaan harrastamisen kulttuureita. Nuorisolautakunnan lausunnossa todetaan tältä osin vielä, että laajemman joukon kanssa toimiessa vältetään yksittäisten nuorten leimaaminen erityistä tukea tarvitseviksi tai köyhiksi. Opetuslautakunnan lausunnossa todetaan puolestaan, että koululla on suuret mahdollisuudet avata lapsille ja nuorille harrastetoiminnan merkitystä ja mahdollisuuksia. Koulujen kerhotoiminta kuuluu peruskoulujen tehtäviin. Kerhotoimimalla voidaan erityisesti tukea perusopetuslakiin kirjattuja kasvatustavoitteita: tukea lapsen ja nuoren tasapainoista kasvua ja kehitystä. Kaikille oppilaille suunnattu maksuton kerhotoiminta on yksi keino, jonka avulla peruskoulu voi vähentää lasten ja nuorten välistä epätasa-arvoa.

Aloitteessa esitetään erityisen harrastusvalikon kokoamista. Monissa lausunnoissa viitataan tältä osin nuorisoasiainkeskuksen Harrastushaku.fi -palveluun, jonka kehittämistä nuorisolautakunta pitää tältä osin parhaana ratkaisuna. Harrastushaku tarjoaa avointa ja maksutonta palvelua kaikille pääkaupunkiseudun toimijoille, jotka tuottavat nuorille suunnattuja palveluita. Vuoden 2016 lokakuussa palveluun oli tuotu yli 1 700 harrastusta, ja lokakuussa palvelusta oli haettavissa yli 700 erilaista nuorille suunnattua harrastusta. Harrastushaku-palveluun tullaan liittämään verkkomaksumahdollisuus ja nuorisoasiainkeskus tulee panostamaan palvelun tunnettuisuuden lisäämiseen. Harrastushakutietojen julkaiseminen avoimena datana tekee mahdolliseksi sen, että myös kaupungin ulkopuoliset toimijat voivat rakentaa käyttöliittymiä kaupungin kokoaman tiedon varaan.

Toimialauudistus tarjoaa entistä paremmat mahdollisuudet toimijoiden yhteistyölle ja yhteisille hankkeille. Kulttuuri- ja kirjastolautakunnan lausunnossa todetaan tältä osin, että meneillään oleva johtamisjärjestelmän ja toimialarakenteen uudistaminen luo yhteiselle suunnittelulle ja tekemiselle yhä vahvemmat edellytykset, kun kulttuurin, nuorison ja lii-



03.05.2017

Sj/14

kunnan palveluiden nykyiset seitsemän virasto ovat 1.6.2017 alkaen yhtä kulttuurin ja vapaa-ajan toimialaa. Lausunnossa todetaan edelleen, että aloitteessa edellytetty harrastusmahdollisuuksien nykytilan kartoittaminen on luonteva osa tulevan kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan palveluiden yhteistä kehitystyötä.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Kokoomuksen valtuustoryhmän aloite
- 2 Liikuntalautakunnan lausunto

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.04.2017 § 387

Liikuntalautakunta 09.02.2017 § 37

Kaupunginkirjasto 2.2.2017

Svenska arbetarinstitutionen Rektori 20.12.2016

Suomenkielisen työväenopiston johtokunta 13.12.2016 § 76

Kaupunginorkesterin johtokunta 12.12.2016 § 22

Kaupunginmuseon johtokunta 29.11.2016 § 74

Taidemuseon johtokunta 29.11.2016 § 47

Opetuslautakunta 15.11.2016 § 325

Kulttuuri- ja kirjastolautakunta 15.11.2016 § 110

Varhaiskasvatustalautakunta 08.11.2016 § 127

Nuorisolautakunta 03.11.2016 § 113

Eläintarhan johtokunta 03.11.2016 § 37